

VẤN ĐỀ 1: MATRẬN

1/ các phép toán trên ma trận

• Phép cộng - trừ: Cùng cỡ $m \times n$

$$A = [a_{ij}]_{m \times n}; B = [b_{ij}]_{m \times n}$$

$$A \pm B = [a_{ij} \pm b_{ij}]_{m \times n}$$

• Phép nhân với 1 số: $KA = [ka_{ij}]_{m \times n}$ • Phép nhân 2 ma trận: Số cột ma trận đứng trước bằng số dòng ma trận đứng sau.

$$A = [a_{ij}]_{m \times n}; B = [b_{ij}]_{n \times p}$$

$$A \cdot B = C = [c_{ij}]_{m \times p}$$

$$c_{ij} = \begin{pmatrix} a_{i1} & a_{i2} & \dots & a_{in} \end{pmatrix} \begin{matrix} \times \\ \times \\ \times \\ \times \end{matrix} \begin{pmatrix} b_{1j} \\ b_{2j} \\ \vdots \\ b_{nj} \end{pmatrix}$$

$$c_{ij} = a_{i1} b_{1j} + a_{i2} b_{2j} + \dots + a_{in} b_{nj}$$

• Một số tính chất:

$$(A+B)^T = A^T + B^T$$

$$(KA)^T = k \cdot A^T$$

$$(AB)^T = B^T \cdot A^T$$

• Phép lũy thừa:

$$A^0 = I_n; A^2 = A \cdot A; A^p = A^{p-1} \cdot A$$

$$(I_n)^p = I_n; 0^p = 0 \quad \forall p \in \mathbb{N}$$

Ma trận đường chéo $\rightarrow$ Lũy thừa đường chéo.1/ Tìm ma trận nghịch đảo A^{-1} :• A khả nghịch $\Leftrightarrow \det(A) \neq 0$ và $r(A) = n$.• A không khả nghịch $\Leftrightarrow \det(A) = 0$ và $r(A) < n$.

$$A \text{ khả nghịch} \times (A^{-1})^{-1} = A$$

$$A \text{ khả nghịch} \times (A^m)^{-1} \times (A^m) = (A^{-1})^m$$

$$A \text{ khả nghịch và } (KA)^{-1} = \frac{1}{k} \cdot A^{-1}$$

$$(AB)^{-1} = B^{-1} \cdot A^{-1}$$

• Phương pháp phân bù đại số:⊕ phân bù đại số của dòng với lên cột.

$$A^{-1} = \frac{1}{\det(A)}$$

$$\begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} & \dots & A_{1n} \\ A_{21} & A_{22} & \dots & A_{2n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ A_{m1} & A_{m2} & \dots & A_{mn} \end{bmatrix}$$

• Phương pháp biến đổi sơ cấp: (Gauss)

$$[A | I_n] \xrightarrow{\text{BASC trên dòng}} [I_n | A^{-1}] \rightarrow KL$$

• Phép biến đổi sơ cấp:

a) Đổi chỗ 2 dòng (cột) bất kỳ.

b) Nhân 1 dòng (cột) nào đó với 1 số k c) Nhân 1 dòng (cột) với 1 số k bất kỳ rồi cộng vào dòng khác.

$$a_{hi} + b_{hj} \rightarrow h_i \text{ với } \begin{cases} a \neq 0 \\ b \in \mathbb{R} \end{cases}$$

3/ Định thức:

$$n=1: A = [a_{11}] \rightarrow \det(A) = a_{11} \cdot |(-5)| = -5$$

$$n=2: A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix} \rightarrow |A| = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{vmatrix}$$

$$n=3: |A| = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{vmatrix}$$

$$= (a_{11} a_{22} a_{33} + a_{12} a_{23} a_{31} + a_{13} a_{21} a_{32}) - (a_{13} a_{22} a_{31} + a_{12} a_{21} a_{33} + a_{32} a_{23} a_{11})$$

• n tùy ý: Khai triển theo dòng, cột nhiên số 0.

Khai triển theo dòng 1

$$\det(A) = \underbrace{a_{11} |M_{11}|}_{\substack{\text{vị trí chẵn} \\ 1+1=2 \\ \text{dấu (+)}}} - \underbrace{a_{12} |M_{12}|}_{\substack{\text{vị trí lẻ} \\ 1+2=3 \\ \text{dấu (-)}}} + \dots + (-1)^{1+n} a_{1n} |M_{1n}|$$

• Một số tính chất:

$$\det(A) = \det(A^T)$$

• Định thức ma trận Δ bằng tích các số trên đường chéo chính.

$$\det(AB) = \det(A) \cdot \det(B)$$

$$\det(A^n) = [\det(A)]^n$$

• Tìm $\det(A^n)$ cấp 3, 4, có tham số: Vận dụng các tính chất định thức.

4/ giải phương trình ma trận:

Tìm ma trận 2×2 thỏa $AB = BA$:

1.8 Tìm tất cả ma trận B thỏa $AB = BA$

biết $A = \begin{pmatrix} -5 & 7 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}_{2 \times 2}$

$A_{2 \times 2} \times B_{2 \times 2} = B_{2 \times 2} \times A_{2 \times 2}$

Vì $AB = BA$ mà A vuông cấp 2

$\rightarrow B$ cấp 2×2 . Đặt $B = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$

$A \cdot B = \begin{pmatrix} -5 & 7 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -5a+7c & -5b+7d \\ 3a+4c & 3b+4d \end{pmatrix}$

$B \cdot A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -5 & 7 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -5a+3b & 7a+4b \\ -5c+3d & 7c+4d \end{pmatrix}$

$AB = BA \Leftrightarrow \begin{cases} -5a+7c = -5a+3b \\ -5b+7d = 7a+4b \\ 3a+4c = -5c+3d \\ 3b+4d = 7c+4d \end{cases}$

$\Leftrightarrow \begin{cases} 7c = 3b \\ 3b+7d = 7a \\ 7a = -9c+3d \\ 3b = 7c \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} -3b+7c = 0 \\ -7a-9b+7d = 0 \\ 7a+9c-3d = 0 \end{cases} (*)$

$\begin{bmatrix} 0 & -3 & 7 & 0 & | & 0 \\ -7 & -9 & 0 & 7 & | & 0 \\ 7 & 0 & 9 & -3 & | & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{d \leftrightarrow d_2} \begin{bmatrix} 0 & -3 & 7 & 0 & | & 0 \\ 7 & 0 & 9 & -3 & | & 0 \\ -7 & -9 & 0 & 7 & | & 0 \end{bmatrix}$

$(*) \Leftrightarrow \begin{cases} -3b+7c = 0 \\ a+3c-d = 0 \\ 7a+9b-3d = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} c = \frac{3b}{7} \\ d = a + \frac{9b}{7} \end{cases}$

Vậy có vô số ma trận B thỏa $AB = BA$
với $B = \begin{pmatrix} a & b \\ \frac{3b}{7} & a + \frac{9b}{7} \end{pmatrix} (a, b \in \mathbb{R})$

Dạng $AX = B \Leftrightarrow A^{-1}(AX) = A^{-1} \cdot B$

$\Leftrightarrow (A^{-1}A)X = A^{-1} \cdot B \Leftrightarrow I_n \cdot X = A^{-1} \cdot B$

$\Leftrightarrow X = A^{-1} \cdot B \Leftrightarrow X = \dots$ (SMT)

VẤN ĐỀ 2: HÀNG MA TRẬN - HỆ PTT

1/ Tìm m để hệ pt thuần nhất có nghiệm

Không tầm thường: $\det(A) = 0 \rightarrow m = \dots$

2/ giải hệ phương trình: $\begin{cases} r(A) < r(\bar{A}): \text{ptvv} \\ r(A) = r(\bar{A}) = \text{số ẩn}: \text{nghiệm duy nhất} \end{cases}$

* Phương pháp Gauss:

• Lập $\bar{A} = [A | B]$, sử dụng BOSC trên DÒNG để đưa về dạng bậc thang

• Biện luận số nghiệm theo $\lambda(A)$ và $\lambda(\bar{A})$

• giải ngược từ pt cuối lên pt đầu bằng cách lấy nghiệm pt dưới thế dần lên trên.

* $\bar{A}$ có 2 dòng giống nhau/tỷ lệ nhau $\rightarrow$ Xóa bỏ 1 dòng.

* $\bar{A}$ có 1 dòng toàn số 0 $\rightarrow$ Xóa dòng đó

* $\bar{A}$ có 1 dòng $(0 \ 0 \ \dots \ 0 | b) (b \neq 0)$ thì hpt VN.

* Hệ đã bậc thang $\rightarrow$ giải ngược từ pt ít ẩn đến pt nhiều ẩn.

$r(A) = r(\bar{A}) = n < n$: hệ VSN, $n - \lambda$ tham số.

* Phương pháp ma trận: giải hệ vuông, A^{-1} .

• Biến đổi hệ về dạng $AX = B$
 A là ma trận hệ số, X là ma trận cột của ẩn, B là ma trận cột hệ số tự do.

• giải theo dạng $AX = B \rightarrow X = \dots$

3/ Hàng ma trận:

• Tìm $r(A)$: đưa về ma trận bậc thang

- Dòng khác không phía trên dòng không (nếu có). Dòng lăng không (nếu có) thì nằm dưới cùng.

- Trên 2 dòng khác không, chữ số $\neq 0$ đầu tiên của hàng trên nằm phía trái so với chữ số $\neq 0$ đầu tiên của dòng dưới.

- Không có 2 dòng nào có chữ số $\neq 0$ đầu tiên cùng nằm trên 1 cột.

* Hàng ma trận bậc thang đúng bằng số dòng khác không.

* Các phép BOSC không làm thay đổi rank.

• Biện luận $r(A)$ theo tham số:

+ đưa ma trận về dạng bậc thang

+ đưa tham số về góc phải ma trận (nếu được)

+ Biện luận hàng theo tham số ($m = 0; \neq 0$)

VẤN ĐỀ 3: KHÔNG GIAN CON

1/ Kiểm tra W là không gian con của $\mathbb{R}^n$.

Có 2 cách:

cách 1: $\rightarrow$ Để thấy $W \neq \emptyset$ của $\mathbb{R}^n$ (1)

$\rightarrow$ Lấy bất kỳ $\alpha \in \mathbb{R}$ và $u, v \in W$

$\rightarrow u + v \in W \rightarrow W$ đóng kín phép (+) (2)

$\rightarrow \alpha u \in W \rightarrow W$ đóng kín phép nhân ngoài (3)

② $\Leftrightarrow$

Cách 2: $W = \text{span}(S) \rightarrow W \subseteq \mathbb{R}^n$
 với $S = \{u_1, u_2, \dots, u_n\}$ là 1 họ vectơ
 lấy ra từ W ;

$$\text{span}(S) = \left\{ \lambda_1 u_1 + \lambda_2 u_2 + \dots + \lambda_n u_n \mid \lambda_1, \dots, \lambda_n \in \mathbb{R} \right\} \text{ (bao tuyến tính)}$$

4/ Tổ hợp tuyến tính - pttt & đltt:

Tổ hợp tuyến tính:

$$\lambda_1 u_1 + \lambda_2 u_2 + \dots + \lambda_n u_n$$

Nếu $v = \lambda_1 u_1 + \lambda_2 u_2 + \dots + \lambda_n u_n$ thì
 v biểu thị tuyến tính được qua S.

VD: $S = \{v = (1; -1; 2), w = (2; 0; 3)\} \subset \mathbb{R}^3$
 Tìm biểu diễn tuyến tính của $u = (-1; -3; 12)$
 qua S.

Giả sử $u = x \cdot v + y \cdot w$ với $x, y \in \mathbb{R}$
 $(-1; -3; 12) = x \cdot (1; -1; 2) + y \cdot (2; 0; 3)$
 $(-1; -3; 12) = (x + 2y; -x; 2x + 3y)$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x + 2y = -1 \\ -x = -3 \\ 2x + 3y = 12 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 3 \\ y = -2 \end{cases}$$

Vậy $u = 3v - 2w$.

• Xét độc lập tuyến tính, phụ thuộc tuyến tính

ĐLTT $\text{rank}(S) = |S|$ | PTTT $\text{rank}(S) < |S|$

$$\lambda_1 u_1 + \lambda_2 u_2 + \dots + \lambda_n u_n = 0$$

ngheem duy nhất tầm
thường $\lambda_1 = \dots = \lambda_n = 0$

ngheem không tầm
thường $\lambda_i = 0, i = 1, n$

$$\det(A) \neq 0$$

$$\det(A) = 0$$

A: ma trận đồng tọa độ của hệ vectơ S.

Trong $\mathbb{R}^2, \mathbb{R}^3$

2 vectơ không
cùng phương

2 vectơ cùng phương
(2 vectơ tỷ lệ nhau)

3 vectơ không
đồng phẳng

3 vectơ đồng phẳng
(giả cũng // 1 mp)

Trong hệ S chỉ chứa
1 vectơ khác vectơ-
không.

Trong hệ S có 1 vectơ
biểu thị tuyến tính được
qua n-1 vectơ còn lại
của hệ.

Trong hệ S chứa vectơ-
không
1 bộ phận của hệ pttt

Không gian vectơ n chiều:

- Tồn tại 1 họ có đúng n vectơ $\rightarrow$ đltt
- Mọi họ nhiều hơn n vectơ $\rightarrow$ pttt.

* 3 mô hình KVT ở trên:

① $\mathbb{R}^n = \{x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \mid x_1, x_2, \dots, x_n \in \mathbb{R}\}$

Giả sử $x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in \mathbb{R}^n$ và $\lambda \in \mathbb{R}$
 $y = (y_1, y_2, \dots, y_n)$

• $x + y = (x_1 + y_1, x_2 + y_2, \dots, x_n + y_n) \in \mathbb{R}^n$

• $\lambda x = (\lambda x_1, \lambda x_2, \lambda x_3, \dots, \lambda x_n) \in \mathbb{R}^n$

• $0_{\mathbb{R}^n} = (0, 0, \dots, 0)$

② Ma trận vuông cấp 2:

$M_2[\mathbb{R}] = \left\{ u = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \mid a, b, c, d \in \mathbb{R} \right\}$

$0_{M_2[\mathbb{R}]} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$

• phép cộng: như cộng 2 ma trận với nhau.

• phép nhân: như nhân ma trận với 1 số.

③ Đa thức bậc không vượt quá n:

$P_n[\mathbb{R}] = \{p(x) = a_0 + a_1 x + \dots + a_n x^n \mid a_i \in \mathbb{R}, i = 0, n\}$

giả sử $p(x) = a_0 + a_1 x + \dots + a_n x^n$

$q(x) = b_0 + b_1 x + \dots + b_n x^n \in P_n[\mathbb{R}]$

và $\lambda \in \mathbb{R}$.

• $p(x) + q(x) = (a_0 + b_0) + (a_1 + b_1)x + \dots + (a_n + b_n)x^n \in P_n[\mathbb{R}]$

• $\lambda p(x) = \lambda a_0 + \lambda a_1 x + \dots + \lambda a_n x^n \in P_n[\mathbb{R}]$

$0_{P_n[\mathbb{R}]} = 0 + 0x + \dots + 0x^n$

3/ Tìm $r(S)$, $\text{span}(S)$, cơ sở và dim(S)

• $r(S)$: Xét ma trận đồng tọa độ của họ
 S, đưa về dạng bậc thang $\rightarrow$ hàng

• $\text{span}(S)$: đã trình bày ở phần 1/.

• cơ sở và số chiều: Tìm nếu chưa có dạng
 3 mô hình KVT

① $W = \text{span}(S)$, $S = \{s_1, s_2, \dots, s_n\} \subset W$

② Đặt A là ma trận đồng tọa độ của S

$\rightarrow$ B&E trên hàng $\rightarrow$ Bậc thang

$\rightarrow r(A) = r(S) = k \Rightarrow k$ vectơ đltt là
 1 cơ sở của W (các hàng $\neq$ không của ma
 trận bậc thang)

③ $\dim(W) = k = r(S)$

* Tìm cơ sở, số chiều không gian nghiệm hệ thuần nhất:

Giải hệ phương trình $\rightarrow$ Tập nghiệm (có chứa tham số tự do) $\rightarrow \text{span}(T)$
 $\rightarrow$ Tìm cơ sở & số chiều.

1/ Tìm điều kiện để S là 1 cơ sở:

+ $|S| = \dim(V) = n$ (HK luôn đúng khi để bài cho n vectơ trong không gian n chiều).

+ S độc lập tuyến tính $\Rightarrow \det(A) \neq 0$.

* Tìm $(u)_S$; $[u]_S$:

* $(u)_S$: Dạng DÔNG * $[u]_S$: Dạng CỘT

Giả sử $u = xu_1 + yu_2 + zu_3 + tu_4 \dots$

Với $x, y, z, t, \dots \in \mathbb{R}$

$\Rightarrow$ Thay tọa độ/các thành phần vào pt

$\rightarrow$ Lập hpt $\rightarrow$ Tìm nghiệm - tọa độ của u đ/v cơ sở S.

$\rightarrow$ KL dạng $(u)_S$ hay $[u]_S$.

* Chứng minh S là 1 cơ sở của V:

+ $|S| = \dim(V) = n$

+ S độc lập tuyến tính $\Leftrightarrow \det(A) \neq 0$
 (Xét ma trận dòng tọa độ A)

VẤN ĐỀ 4: HỢP TRỰC GIAO - TRỰC CHUẨN GRAM - SCHMIDT

1/ Tìm họ trực giao - trực chuẩn bằng G-S

* Quy trình trực giao hóa:

Đặt $f_1 = u_1$

$f_2 = u_2 - \frac{\langle u_2, f_1 \rangle}{\|f_1\|^2} \cdot f_1$

$f_3 = u_3 - \frac{\langle u_3, f_1 \rangle}{\|f_1\|^2} \cdot f_1 - \frac{\langle u_3, f_2 \rangle}{\|f_2\|^2} \cdot f_2$

Vậy $F = \{f_1, f_2, f_3\}$ là 1 cơ sở (họ) trực giao.

* Quy trình trực chuẩn hóa:

Đặt $e_i = \frac{f_i}{\|f_i\|}$ với $i = 1, n$, khi đó

$S' = \{e_1, e_2, \dots, e_n\}$ là cơ sở trực chuẩn

* Tích vô hướng $\langle u, v \rangle = x_1 y_1 + x_2 y_2 + \dots + x_n y_n$
 với $u = (x_1, x_2, \dots, x_n)$; $y = (y_1, y_2, \dots, y_n)$

* Chuẩn (độ dài) vectơ: $\|u\| = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2}$

2/ Tìm cơ sở - số chiều của không gian bù trực giao $W^\perp$: $\rightarrow S = \{u_1, u_2, \dots, u_n\}$

B₁: Tìm $W = \text{span}(S)$ (nếu chưa có)

B₂: Giả sử $x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in W^\perp$

$\Leftrightarrow x \perp W \Leftrightarrow \begin{cases} x \perp u_1 \\ x \perp u_2 \\ \vdots \\ x \perp u_n \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \langle x, u_1 \rangle = 0 \\ \langle x, u_2 \rangle = 0 \\ \vdots \\ \langle x, u_n \rangle = 0 \end{cases}$

Giải hpt thuần nhất $\rightarrow$ Tập nghiệm

$\rightarrow W^\perp$ là không gian nghiệm của hpt.

B₃: Tìm cơ sở & số chiều của không gian nghiệm.

3/ Tìm thêm số để S trực giao:

Các vectơ trong họ S đặt một vuông góc nhau

Nghĩa là $\begin{cases} \langle u_1, u_2 \rangle = 0 \\ \langle u_2, u_3 \rangle = 0 \quad (\Leftrightarrow \dots \Leftrightarrow) m = \dots \\ \langle u_3, u_4 \rangle = 0 \end{cases}$

VẤN ĐỀ 5: TRỊ RIÊNG - KHÔNG GIAN RIÊNG - CHẾO HOÁ MA TRẬN

1/ Tìm trị riêng - Không gian riêng:

* Giải pt đặc trưng $\det(A - \lambda I_n) = 0$

(Thêm $-\lambda$ vào đường chéo chính của ma trận A)

Tính pt đặc trưng: (Áp dụng CẤP 3)

$-\lambda^3 + \left(\begin{matrix} \text{Tổng 3 phần tử} \\ \text{đ/c chéo} \end{matrix} \right) \lambda^2 - \left[\begin{matrix} \det \begin{pmatrix} A_{m \times m} \\ \text{trái trên} \end{pmatrix} + \det \begin{pmatrix} A_{m \times m} \\ \text{phải dưới} \end{pmatrix} \\ + \det \begin{pmatrix} A_{m \times m} \\ \text{mà trên} \end{pmatrix} \end{matrix} \right] \lambda$

+ $\det(A) = 0 \Leftrightarrow \lambda_1, \lambda_2 = \dots$

KL: Các trị riêng của A là $\lambda_1 = \dots$ (BDS = ...)
 $\lambda_2 = \dots$ (BDS = ...)

λ là nghiệm đơn $\rightarrow \text{BDS} = 1 \quad (1 - \lambda)^3 = 0$

λ là nghiệm kép $\rightarrow \text{BDS} = 2 \quad \Leftrightarrow \lambda = 1$ (bội 3)

* Tìm KGC riêng ứng với mỗi λ : Thế λ_i vào

pt $(A - \lambda_i I_n)[x] = 0 \Leftrightarrow$ giải hệ tìm nghiệm $x \Rightarrow$ KGC riêng E_{λ_i}

$\rightarrow \text{span}(S) \rightarrow \begin{cases} S \text{ ltt} \rightarrow S \text{ là cơ sở} \\ \dim(E_{\lambda_i}) = \dots \end{cases}$

2/ Chéo hoá ma trận:

• ĐK để ma trận A chéo hoá được:

+ A có đủ n trị riêng (kể cả BĐS)

+ $\dim[E\lambda_i] = \text{BĐS của } \lambda_i$

• Thuật toán chéo hoá ma trận vuông A :

(Tìm ma trận P sao cho $P^{-1}AP = D$,
 D là ma trận chéo)

B₁: giải pt đặc trưng tìm trị riêng - Xác định BĐS từng trị riêng

B₂: Tìm KGC ứng với từng trị riêng, suy ra cơ sở của mỗi KGC

B₃: Ma trận P làm chéo hoá ma trận A là:
 $P = [u_1] [u_2] \dots [u_n]$

với $[u_i]$, $i = \overline{1, n}$ là các vectơ đtđt lấy ra từ các KGC, viết dạng cột.

Suy ra ma trận chéo $D = \begin{bmatrix} \lambda_1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & \lambda_2 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & \dots & 0 & \lambda_n \end{bmatrix}$

* Lưu ý xét ĐK chéo hoá của ma trận.

3/ Chứng tỏ ma trận P làm chéo hoá ma trận A

Tính $P^{-1}AP = D$ (ma trận chéo) hay không
 $\rightarrow$ Trị riêng của A là các số trên đtđc chính của ma trận D .

4/ Vectơ cơ sở vectơ riêng của ma trận A tương ứng với trị riêng nào đó hay không?

* Định nghĩa: $\exists x \neq 0$, $\lambda \in \mathbb{R}$, mt vuông A gọi là trị riêng của A nếu tồn tại x .

$A[x] = \lambda[x]$. Khi đó x gọi là vectơ riêng của A ứng với trị riêng λ

$\rightarrow$ Xét pt $A[x] = \lambda[x]$

nếu $\exists \lambda \in \mathbb{R}$ thì x là vectơ riêng của A và ngược lại.

• Tìm m để $x = x_i$ là 1 trị riêng của A

Để x_i là 1 trị riêng của A thì x_i là nghiệm

pt đặc trưng $\det(A - xI_n) = 0$

$\Rightarrow$ Thế x vào pt tìm được m .

* Tìm nghiệm đơn - kép xác định BĐS: pt bậc 3

$$\frac{d}{dx} (ax^3 + bx^2 + cx + d) \Big|_{x=X}$$

với X là nghiệm tìm được khi giải pt b3

⊗ $KQ = 0$: X là nghiệm kép

⊗ $KQ \neq 0$: X là nghiệm đơn